

Polskie Towarzystwo emigracyjne.

(Do ilustracji na stronie 9 i 10)

Przed paru miesiącami powstał w Krakowie, a raczej został tu ze Lwowa przeniesiony, nowy warsztat pracy społecznej, mianowicie Polskie Towarzystwo emigracyjne.

Wiadomo powszechnie, że kwestya wychodźstwa jest dziś jedną z najbardziej piekących ale i naj-

zbawieni przeważnie opieki, przepadają niepowrotnie dla swego narodu.

Emigracya taka przynosi też nieobliczalne szkody i straty społeczeństwu.

Zaradzić temu ma wspomniane właśnie Polskie Towarzystwo emigracyjne, zawiązane w ubiegłym roku we Lwowie z inicjatywy redaktora *Polskiego Przeglądu emigracyjnego*, Józefa Okołowicza, a na wiosnę tego roku przeniesione do Krakowa. Insty-

pośredniczy w nabywaniu gruntów po powrocie z obczyzny itd. W najbliższym czasie obejmie też biuro sprzedaż kart okrętowych oraz wymianę pieniędzy. Za żadne swe czynności nie pobiera biuro towarzystwa od wychodźców żadnych opłat.

Dalszym celem towarzystwa emigracyjnego będzie utrzymywanie stałego kontraktu między ojczystym krajem a milionami wychodźców na obczyźnie.

Na czele towarzystwa stoi rada nadzorcza,

Wystawa w Częstochowie: Pawilon główny przemysłu wielkiego i średniego.

Fot. „Świtez“, Częstochowa.

bardziej może zaniedbanych w naszym kraju. Galicya, kraj na wskroś rolniczy, pozbawiony prawie zupełnie przemysłu, nie może wyżywić wszystkich swych mieszkańców, którzy też masami wędrują rok rocznie po zarobek i chleb bądź na sezon robót polnych do krajów sąsiednich, zwłaszcza do Prus, gdzie brak rąk roboczych do uprawy roli, bądź daleko za Ocean, na stały pobyt. Emigranci nasi padają przytem często ofiarą agentów rozmaitego rodzaju, szukających zarobku, choćby nieuczciwego. Ponadto gubią się w morzu obcych ludów, i po-

tucya ta, choć co do celów na wskroś filantropijna, jest pod względem formy oparta na podstawach handlowych. W zakres czynności jej wchodzi cele humanitarne i oświatowe, a więc opieka nad wychodźcami, bezpłatne pośredniczenie w dostarczaniu pracy tysiącom naszych robotników, wysyłanie ich za granicę, względnie do Ameryki, w warunkach możliwie najkorzystniejszych, pomoc wogóle moralna i materyjalna. Ponadto zaś udziela biuro towarzystwa bezpłatnie porady prawnej i informacji we wszelkich sprawach odnoszących się wychodźstwa,

w skład której wchodzi przedstawiciele najsilniejszych stronnictw politycznych. W ten sposób zapewniono temu towarzystwu bezpartyjność. Prezesem rady nadzorczej jest poseł dr. Jan Hupka.

Dotąd ma towarzystwo dwa biura, z których jedno jest w Krakowie a na czele jego stoi redaktor Józef Okołowicz, drugie (filialne) we Francji w Soisson, pod kierownictwem p. Artura Latige de Mirandel.

Działalność polskiego towarzystwa emigracyjnego jest już dziś bardzo żywa i owocna. Ostatnim

Czesi w Krakowie: Ludność Wieliczki z burmistrzem Aywasem (X) oraz część uczestników wycieczki czeskiej na dworcu w Wieliczce. 1. wiceprezydent Izby posłów Zazvorka; 2. sekretarz komitetu dr. Hlavacek z Pragi.